

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
PREZIDENTI HUZURIDAGI
STATISTIKA AGENTLIGI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI
KORXONA VA TASHKIOTLAR
DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA
MA‘LUMOT**

*2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)*

*Ma‘lumotlar O‘zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma‘lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

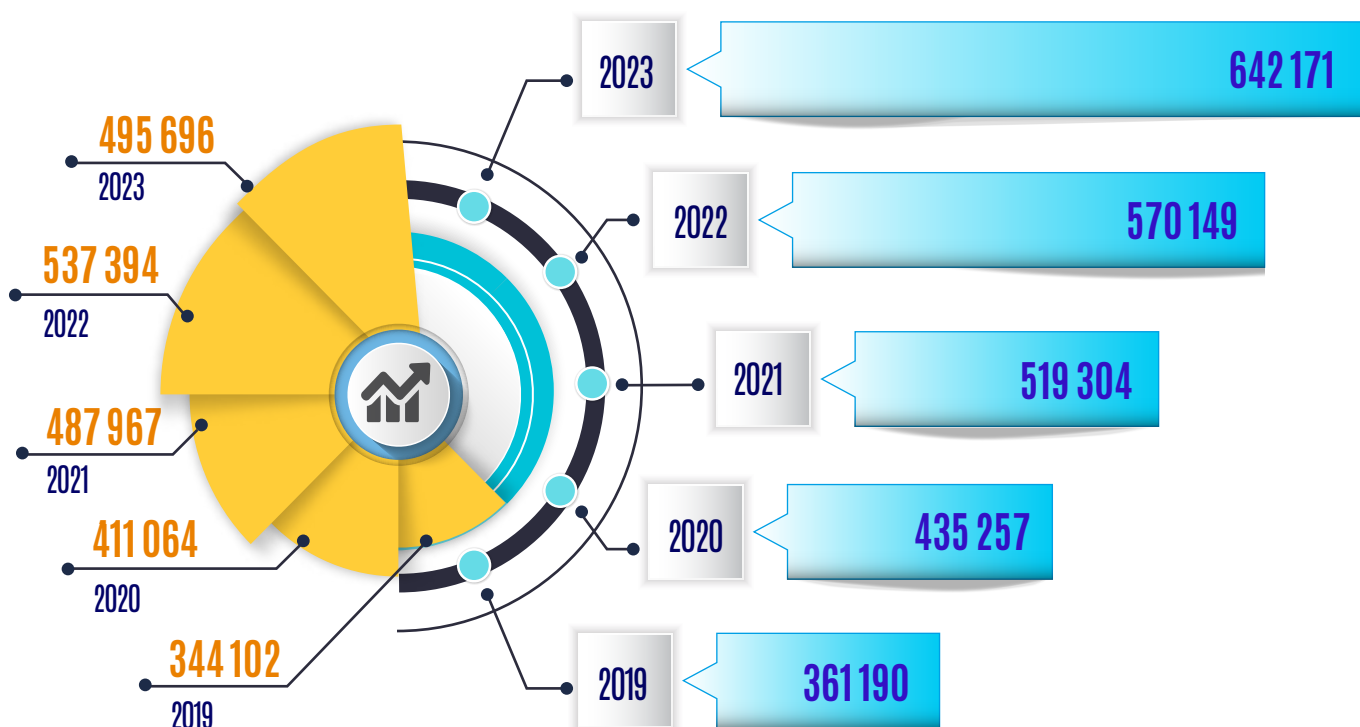
Jumladan, **2023**-yil 1-mart holatiga respublikada faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) **495,7** mingtani tashkil etdi (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar **429,0** mingta). **2019**- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar sonining o'sishi **44,1** foizni (jumladan, kichik korxonalar va mikrofirmalar **51,6** foiz) tashkil etdi.

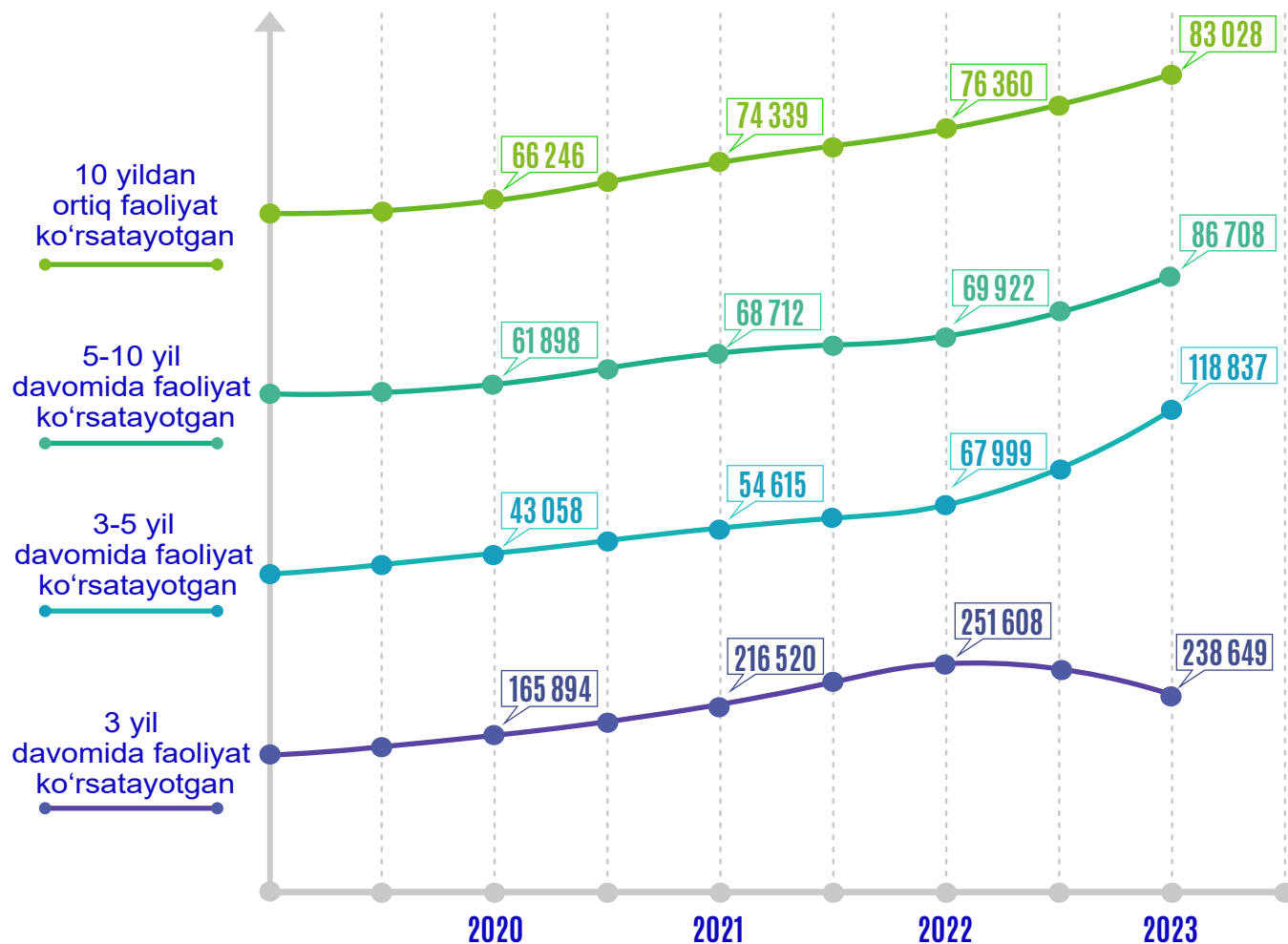
Korxonalar va tashkilotlar to'g'risida umumiy ma'lumotlar

fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari, 1- mart holatiga ko'ra, birlikda.

Faoliyat ko'rsatayotgan

Ro'yxatdan o'tgan

Bugungi kunda mamlakatimizda xususiy mulk, kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish, bu yo'ldagi to'siq va g'ovlarni bartaraf etish maqsadida uzoqni ko'zlab olib borilayotgan islohotlar samarasi milliy iqtisodiyotimizning chinakam tayanchiga aylandi.

Xususan, **2023-** yil 1-yanvar holatiga respublikada faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) **527,2** mingtani tashkil etdi. Ulardan 3 yil davomida **238,6** mingtani, 5 yil davomida **118,8** mingtani, 10 yil davomida **86,7** mingtani va 10 yildan ortiq davr davomida faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining soni **83,0** mingtani tashkil qiladi.

Hududlar kesimida jami faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soniga nisbatan 10 yildan ortiq davrda faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori ulushlari Sirdaryo (**18,2** foiz), Andijon (**18,0** foiz), Farg'ona (**17,4** foiz), Qashqadaryo (**17,1** foiz) viloyatlari va Toshkent shahrida (**17,4** foiz) qayd etildi.

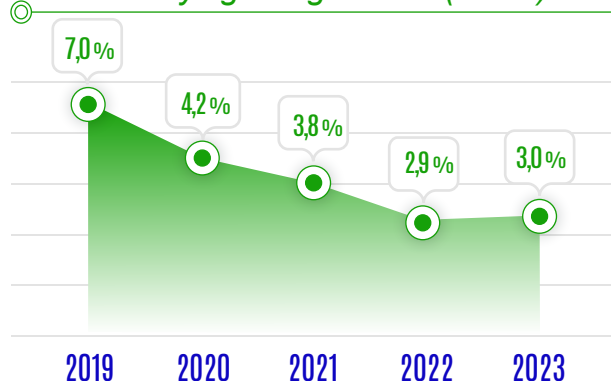
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	14 677
2022	15 851
2021	18 565
2020	17 235
2019	23 948

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1797

4,3%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

2 262

2,9%

Sanoat

849

2,3%

Qurilish

5 512

3,5%

Savdo

703

4,0%

Tashish va saqlash

896

3,1%

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

504

5,0%

Axborot va aloqa

238

2,2%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

1 916

1,7%

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 3 884 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

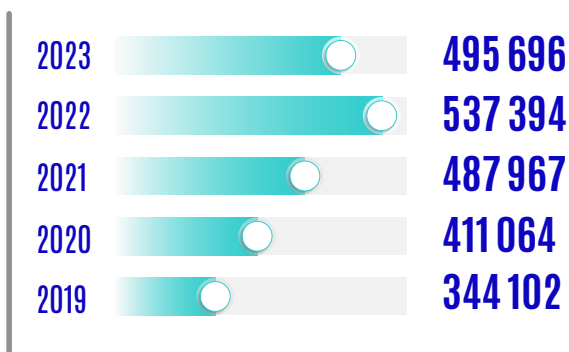
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 4 966 taga, oilaviy korxonalar 635 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

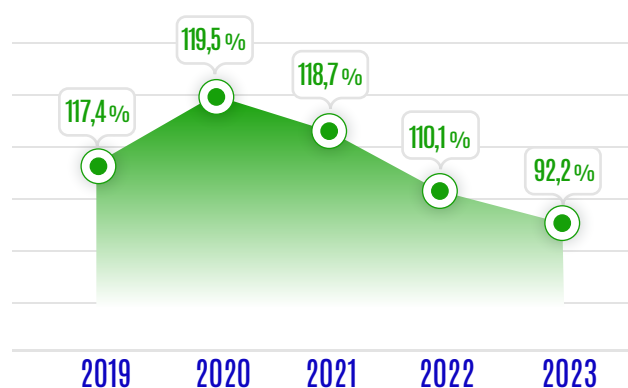
Toshkent sh.	2 813	3,0%	Buxoro v.	939	3,0%
Samarqand v.	1 320	2,9%	Namangan v.	847	2,7%
Farg'ona v.	1 289	3,1%	Andijon v.	701	1,9%
Qashqadaryo v.	1 285	3,4%	Navoiy v.	675	2,9%
Toshkent v.	1 110	2,5%	Surxondaryo v.	641	2,4%
Qoraqalpog'iston R.	1 057	4,5%	Jizzax v.	584	2,8%
Xorazm v.	998	3,9%	Sirdaryo v.	418	3,1%

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

41 790

-13,5%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

77 954

-15,3%

Sanoat

37 267

-15,7%

Qurilish

156 016

-2,5%

Savdo

17 575

-5,8%

Tashish va saqlash

29 200

-12,6%

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

10 161

-5,8%

Axborot va aloqa

10 785

+1,6%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

114 948

-3,7%

Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni **2023-** yil 1- mart holatiga **495,7** mingtaga yetib, **2019-** yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati **144,1** foizni tashkil etdi.

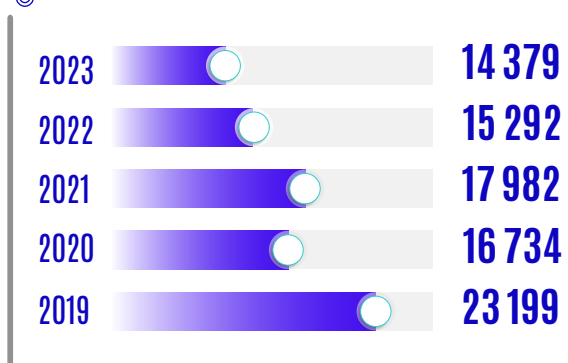
Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – **31,5** foiz, sanoat – **15,7** foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – **8,4** foiz, qurilish – **7,5** foiz, hududiy kesimda eng ko'p Toshkent shahrida **19,0** foiz, Samarqand – **9,1** foiz, Toshkent – **8,9** foiz, Farg'ona – **8,4** foiz va Qashqadaryo – **7,6** foiz viloyatlarida faoliyat ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida

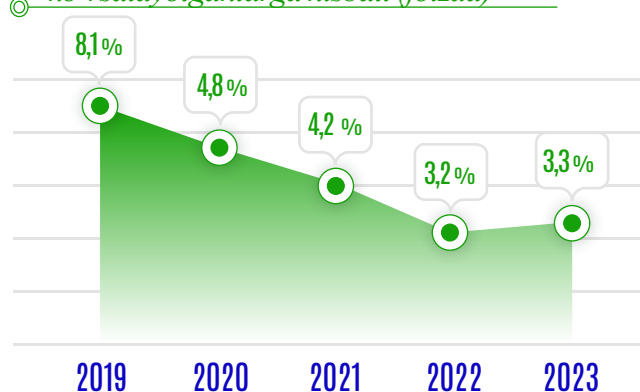
Toshkent sh.	94 332	87,9%	Namangan v.	31 181	92,9%
Samarqand v.	45 289	94,4%	Surxondaryo v.	26 347	91,3%
Toshkent v.	44 325	87,0%	Xorazm v.	25 652	101,3%
Farg'ona v.	41 482	88,1%	Navoiy v.	23 507	102,7%
Qashqadaryo v.	37 915	103,5%	Qoraqalpog'iston R.	23 321	97,2%
Andijon v.	36 456	87,0%	Jizzax v.	20 685	88,7%
Buxoro v.	31 660	101,0%	Sirdaryo v.	13 544	83,8%

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

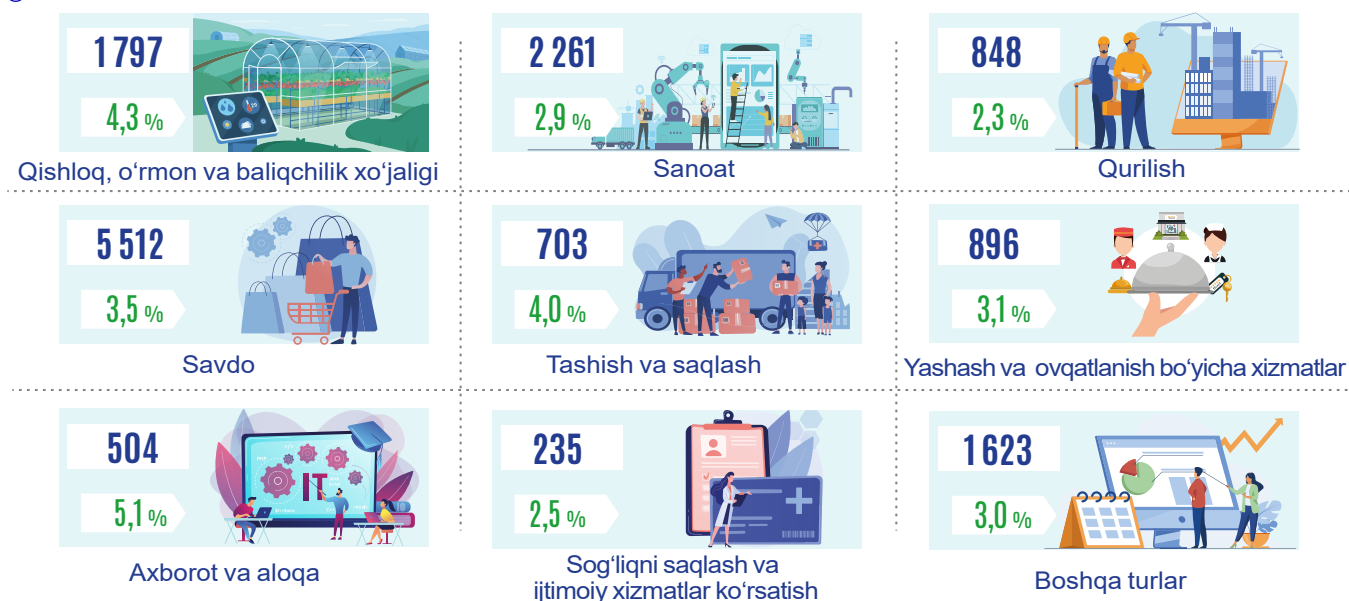
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. **2023**-yil yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni **14 379** ta bo'lib, shundan:

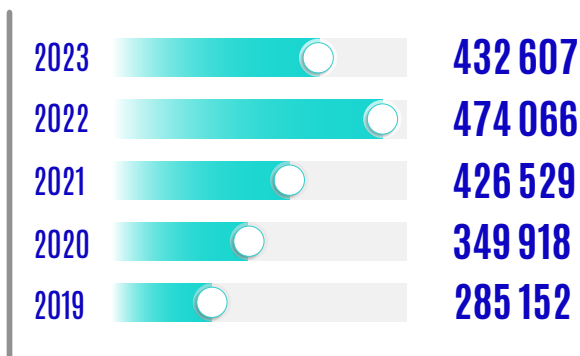
- mikrofirmalar va kichik korxonalar **14 346** ta;
- yirik korxonalar **33** tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

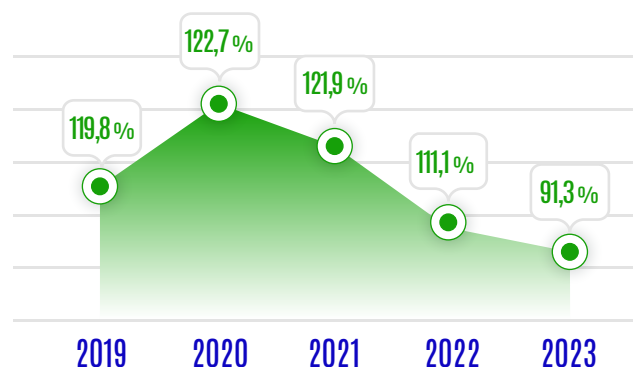
Toshkent sh.	2 746	3,2%	Buxoro v.	926	3,3%
Samarqand v.	1 306	3,3%	Namangan v.	831	3,1%
Farg'ona v.	1 269	3,6%	Andijon v.	678	2,2%
Qashqadaryo v.	1 259	3,8%	Navoiy v.	669	3,1%
Toshkent v.	1 085	2,8%	Surxondaryo v.	627	2,8%
Qoraqalpog'iston R.	1 007	5,1%	Jizzax v.	571	3,2%
Xorazm v.	993	4,4%	Sirdaryo v.	412	3,6%

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

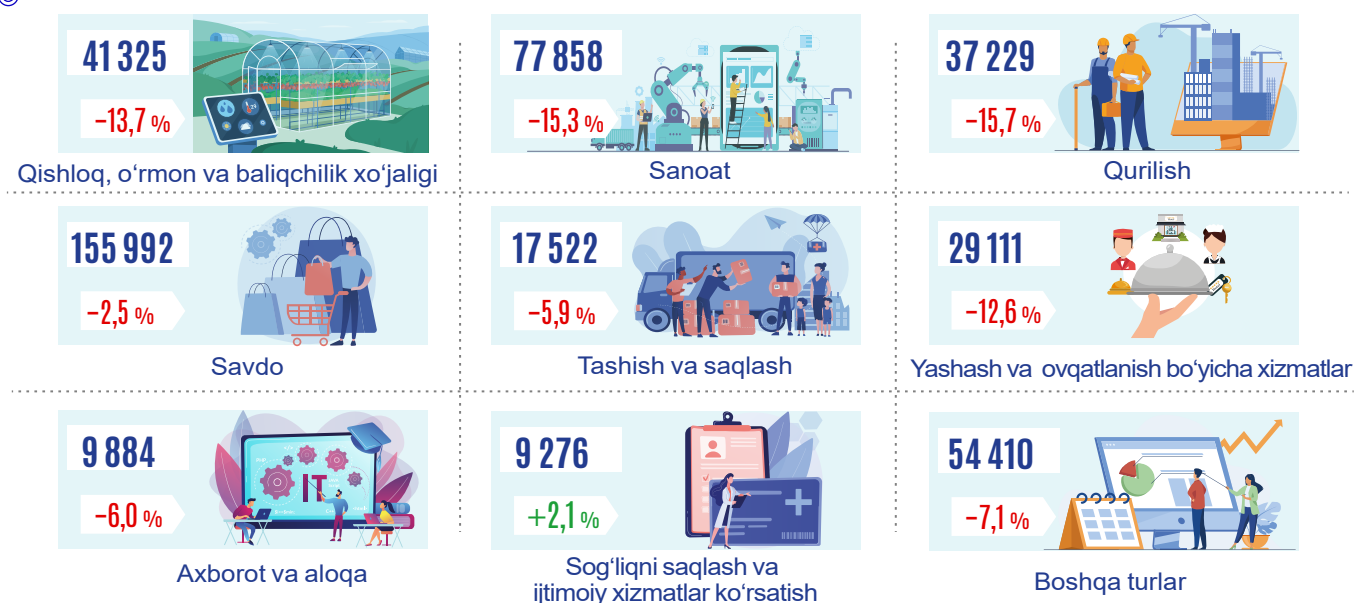
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

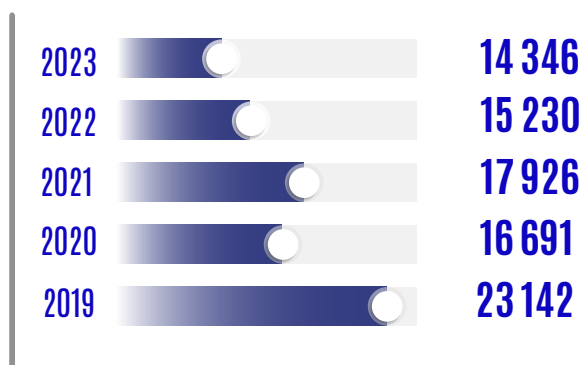
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni **2023-** yil 1- mart holatiga **432,6** mingtaga yetib, **2019-** yilning mos davriga nisbatan (**285,2** mingta) o'sish sur'ati **151,7** foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – **36,1** foiz, sanoat – **18,0** foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – **9,6** foiz, qurilish – **8,6** foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – **6,7** foiz, tashish va saqlash – **4,0** foiz, axborot va aloqa – **2,3** foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – **2,1** foiz, boshqa turlari – **12,6** foiz.

Hududlar kesimida

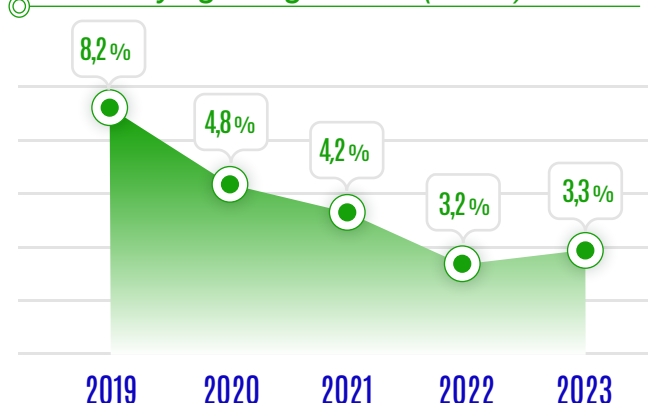
Toshkent sh.	84 648	86,8%	Namangan v.	26 855	91,9%
Samarqand v.	39 520	93,7%	Xorazm v.	22 555	101,4%
Toshkent v.	38 487	85,2%	Surxondaryo v.	22 429	89,5%
Farg'ona v.	35 539	86,7%	Navoiy v.	21 304	102,8%
Qashqadaryo v.	33 105	104,1%	Qoraqalpog'iston R.	19 640	96,6%
Andijon v.	31 252	85,5%	Jizzax v.	17 570	87,3%
Buxoro v.	28 275	101,0%	Sirdaryo v.	11 428	81,1%

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

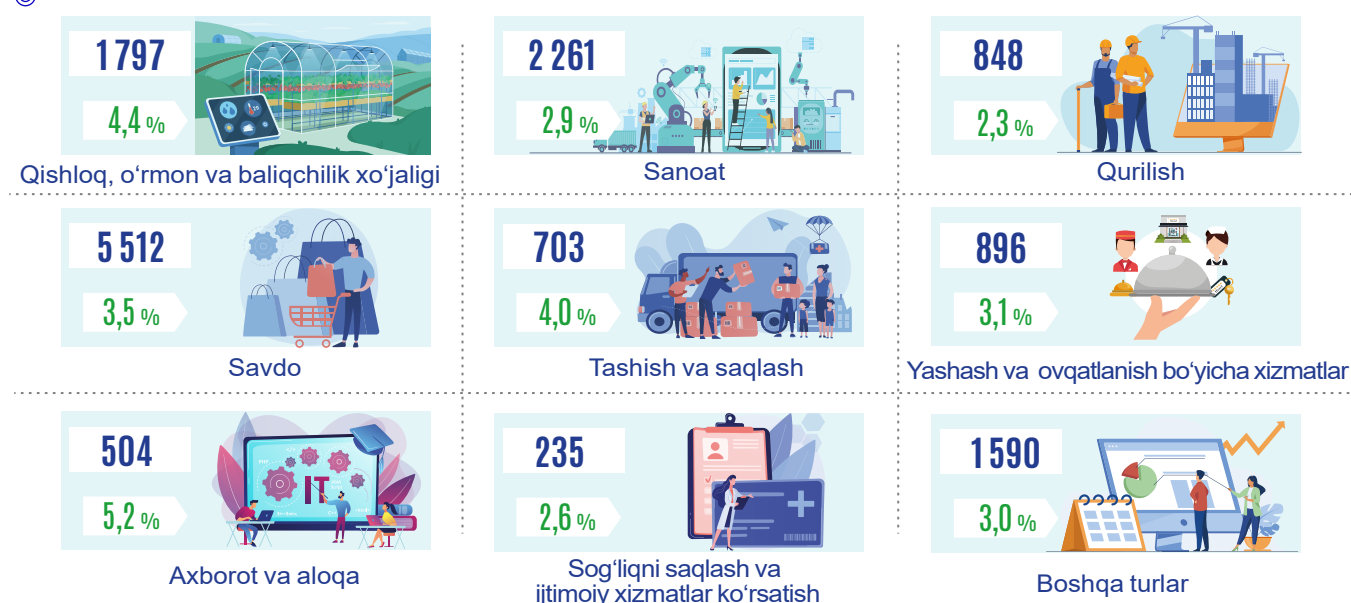
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

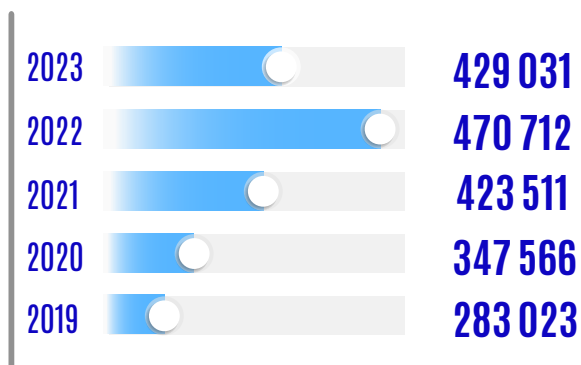
Shunda, **2023-** yil yanvar-fevral oyida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni **2022-**yilning mos davriga nisbatan **5 377** tadan **5 512** taga (o'sish **135** taga), tashish va saqlash – **571** tadan **703** taga (o'sish **132** taga), axborot va aoqa – **376** tadan **504** taga (o'sish **128** taga) ko'paydi.

Hududlar kesimida

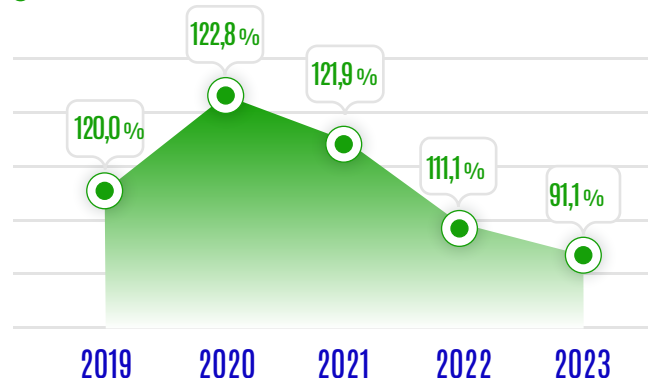
Toshkent sh.	2 729	3,3%	Buxoro v.	924	3,3%
Samarqand v.	1 304	3,3%	Namangan v.	829	3,1%
Farg'ona v.	1 266	3,6%	Andijon v.	678	2,2%
Qashqadaryo v.	1 256	3,8%	Navoiy v.	667	3,1%
Toshkent v.	1 085	2,8%	Surxondaryo v.	627	2,8%
Qoraqalpog'iston R.	1 006	5,1%	Jizzax v.	571	3,3%
Xorazm v.	992	4,4%	Sirdaryo v.	412	3,6%

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

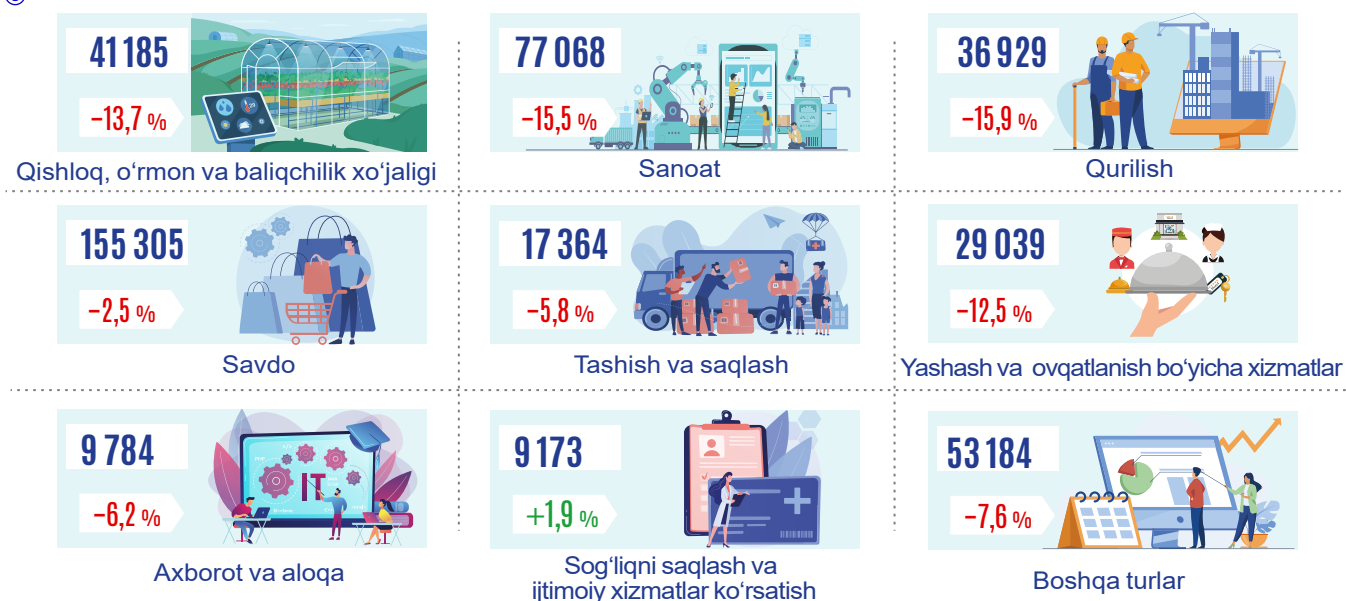
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlari Toshkent shahrida (**19,4 foiz**), Samarqand (**9,2 foiz**), Toshkent (**8,9 foiz**), Farg'ona (**8,2 foiz**) va Qashqadaryo (**7,7 foiz**) viloyatlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining **50 foizdan ortig'i** faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki, ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

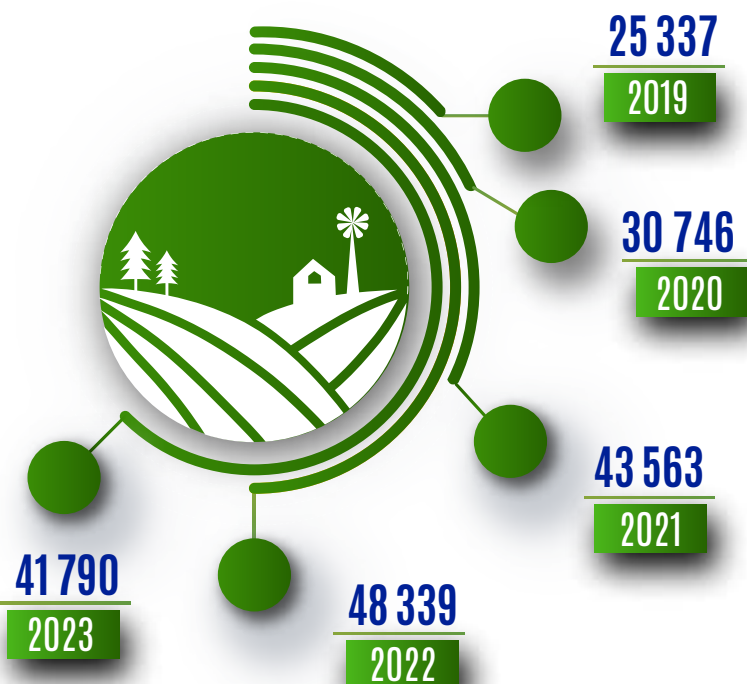
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	83 104	86,4%	Namangan v.	26 687	91,8%
Samarqand v.	39 312	93,7%	Xorazm v.	22 422	101,3%
Toshkent v.	38 146	85,1%	Surxondaryo v.	22 327	89,5%
Farg'ona v.	35 312	86,6%	Navoiy v.	21 199	102,7%
Qashqadaryo v.	32 896	104,0%	Qoraqalpog'iston R.	19 556	96,5%
Andijon v.	31 104	85,4%	Jizzax v.	17 493	87,3%
Buxoro v.	28 113	100,9%	Sirdaryo v.	11 360	81,0%

**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat
ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar**
2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

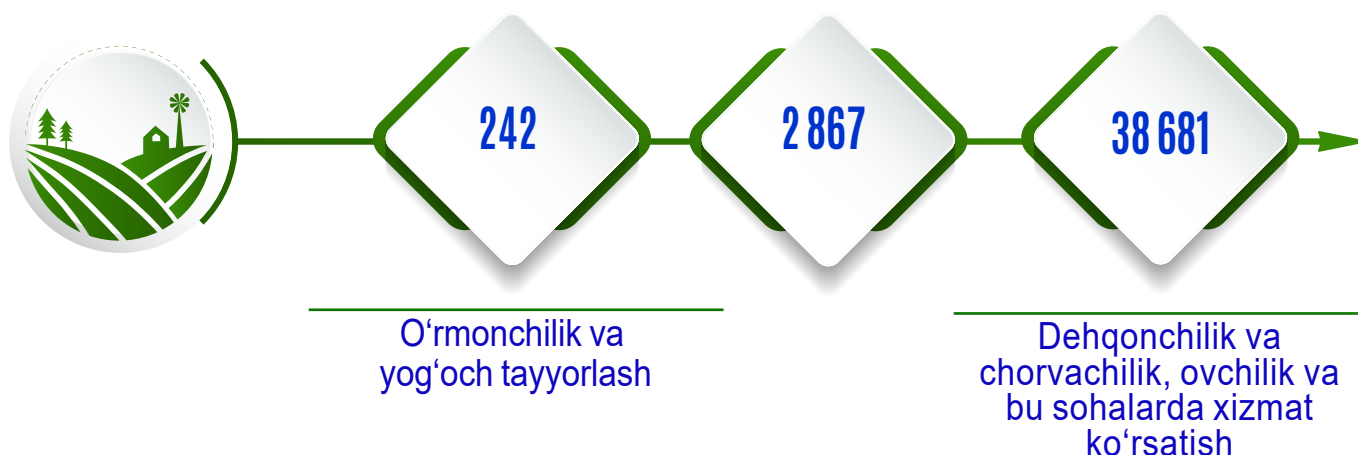
Qashqadaryo v.	6 867
Toshkent v.	4 400
Jizzax v.	3 620
Buxoro v.	3 122
Samarqand v.	2 957
Andijon v.	2 929
Surxondaryo v.	2 860
Qoraqalpog‘iston R.	2 829
Xorazm v.	2 594
Namangan v.	2 322
Navoiy v.	2 777
Sirdaryo v.	2 080
Farg‘ona v.	1 729
Toshkent sh.	704

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta‘minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

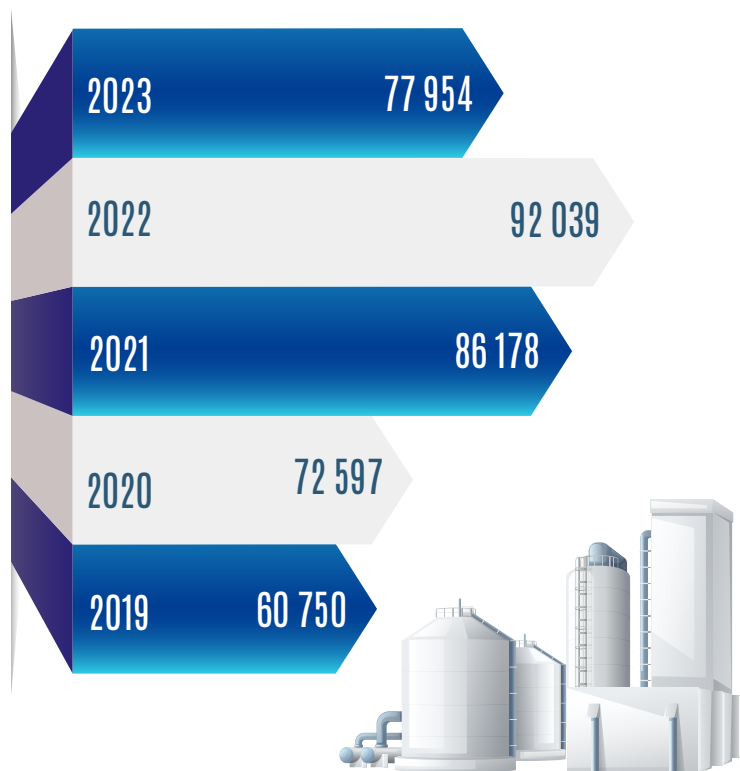
**Baliq ovlash va
akvakultura**

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

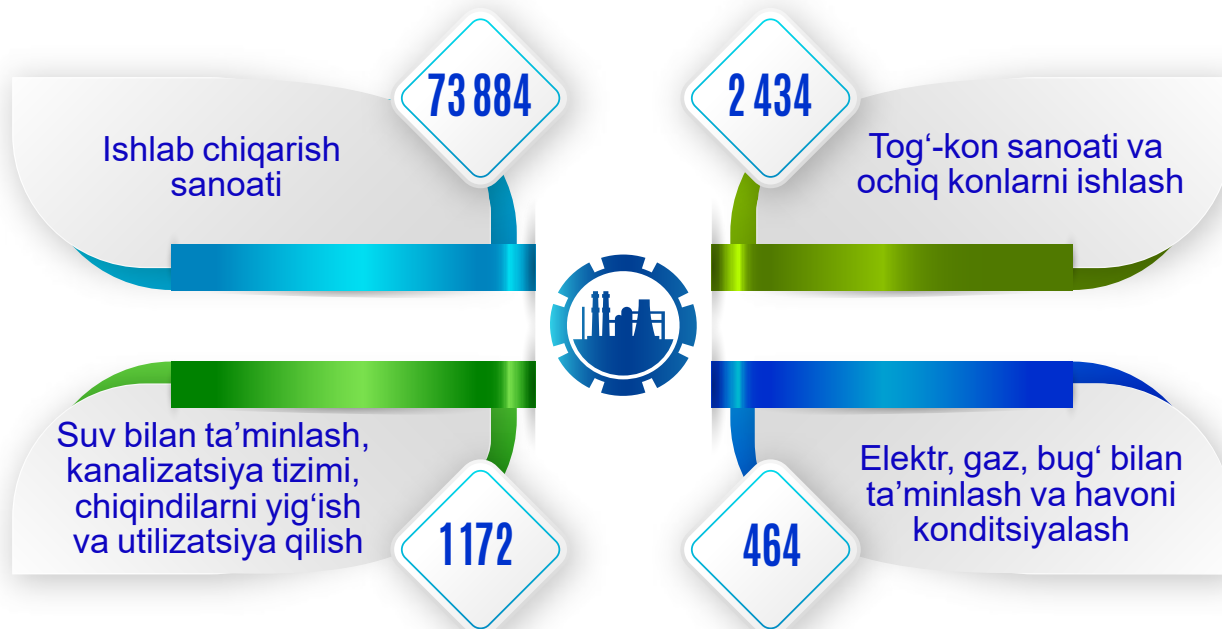
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	12 267
Farg'ona v.	8 083
Andijon v.	7 634
Toshkent v.	7 621
Samarqand v.	6 884
Namangan v.	6 378
Qashqadaryo v.	4 977
Buxoro v.	4 681
Xorazm v.	4 126
Surxondaryo v.	3 820
Navoiy v.	3 608
Qoraqalpog'iston R.	3 222
Jizzax v.	2 993
Sirdaryo v.	1 660

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

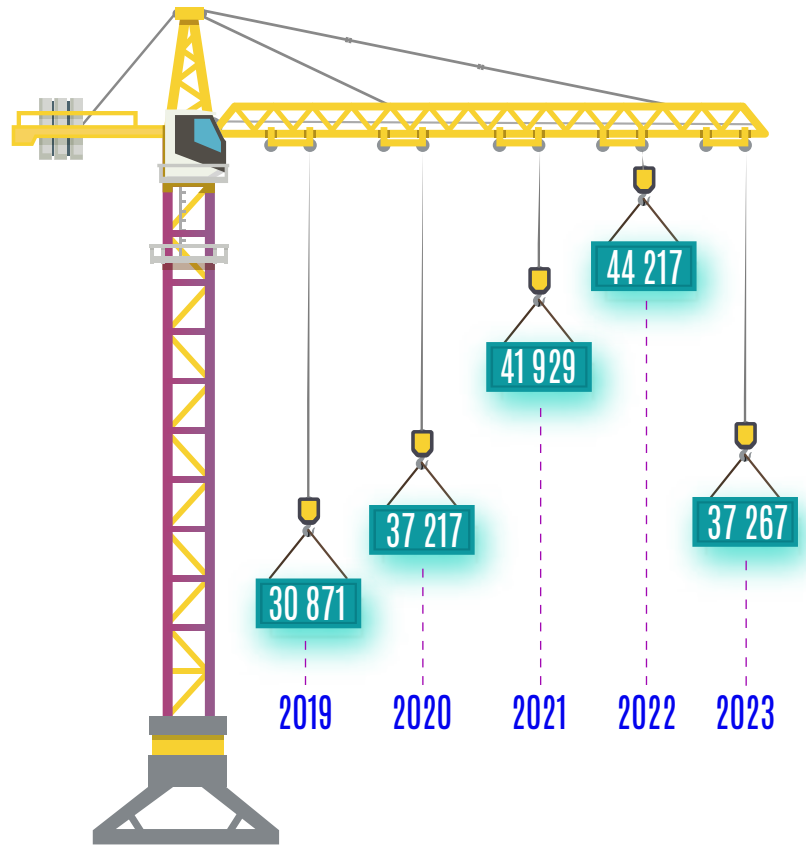
Sanoat korxonalari soni jami korxonalar va tashkilotlarning **15,7** foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – **94,8** foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish **84,5** foiz), **3,1** foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish **85,5** foiz), **1,5** foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish **89,5** foiz) va **0,6** foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish **95,7** foiz) tashki etgan.

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	7 177
Qashqadaryo v.	3 059
Toshkent v.	3 006
Farg'ona v.	2 905
Samarqand v.	2 792
Buxoro v.	2 791
Andijon v.	2 669
Surxondaryo v.	2 586
Qoraqalpog'iston R.	2 055
Namangan v.	1 940
Xorazm v.	1 793
Navoiy v.	1 652
Jizzax v.	1 629
Sirdaryo v.	1 213

O'zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi **55,7** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan **83,2** foizga oshgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi **13,0** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan **109,4** foizga oshgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi **31,3** foiz ulushni va **78,6** foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

4 838

Fuqarolik
obyektlarini qurish

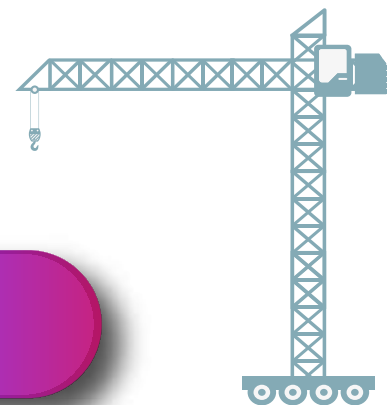

11 658

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

20 771

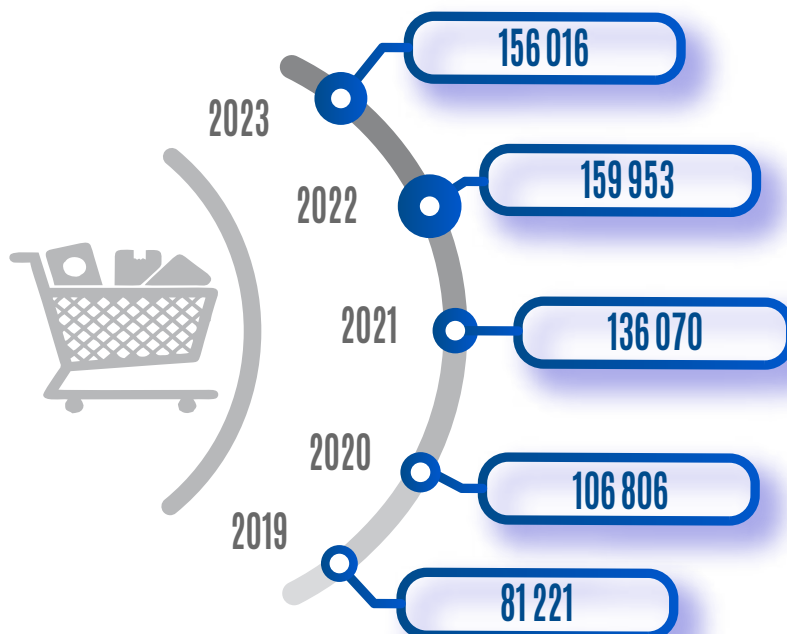
Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	29 610
Samarqand v.	16 374
Farg'ona v.	13 866
Toshkent v.	13 696
Qashqadaryo v.	11 336
Andijon v.	10 920
Namangan v.	10 027
Buxoro v.	9 213
Navoiy v.	8 261
Xorazm v.	8 236
Surxondaryo v.	8 101
Qoraqalpog'iston R.	6 676
Jizzax v.	5 515
Sirdaryo v.	4 185

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, respublikada faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning **99,5** foizi yoki **155,3** mingtasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi **62,3** foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, **2022-** yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati **95,4** foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida **29,0** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati **101,4** foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida **8,7** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati **101,0** foizni tashkil etdi.

13 539

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

45 277

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

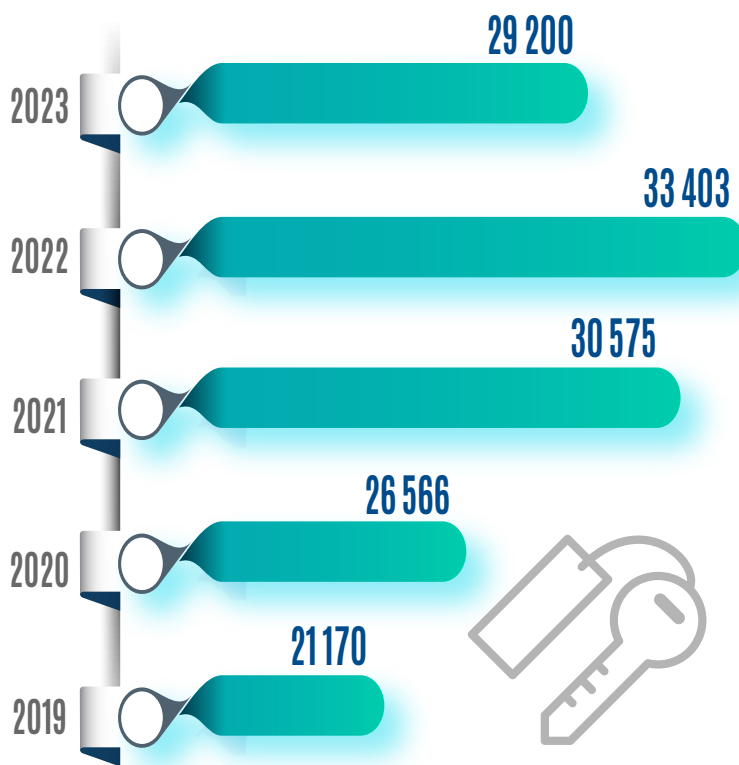
97 200

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	5 320
Samarqand v.	3 793
Toshkent v.	3 007
Buxoro v.	2 390
Farg'ona v.	2 208
Qashqadaryo v.	1 843
Surxondaryo v.	1 576
Xorazm v.	1 571
Andijon v.	1 522
Navoiy v.	1 397
Namangan v.	1 392
Qoraqalpog'iston R.	1 247
Jizzax v.	1 243
Sirdaryo v.	691

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati **2019-** yilning mos davriga nisbatan **137,9** foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, **2023-** yil 1-mart holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning **10,9** foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining **89,1** foiz ulushini tashkil etdi.

3 173

Yashash bo'yicha xizmatlar

26 027

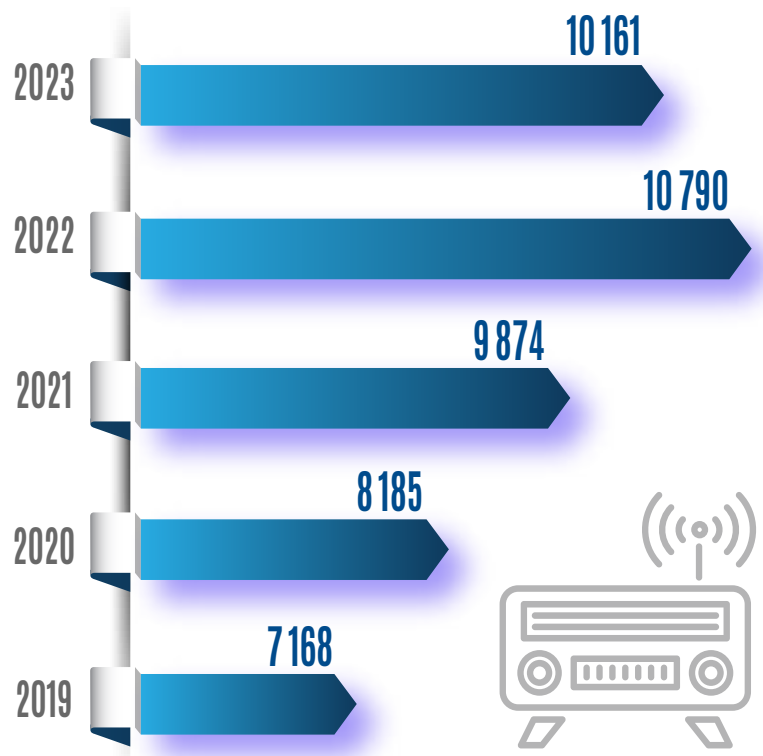
Oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

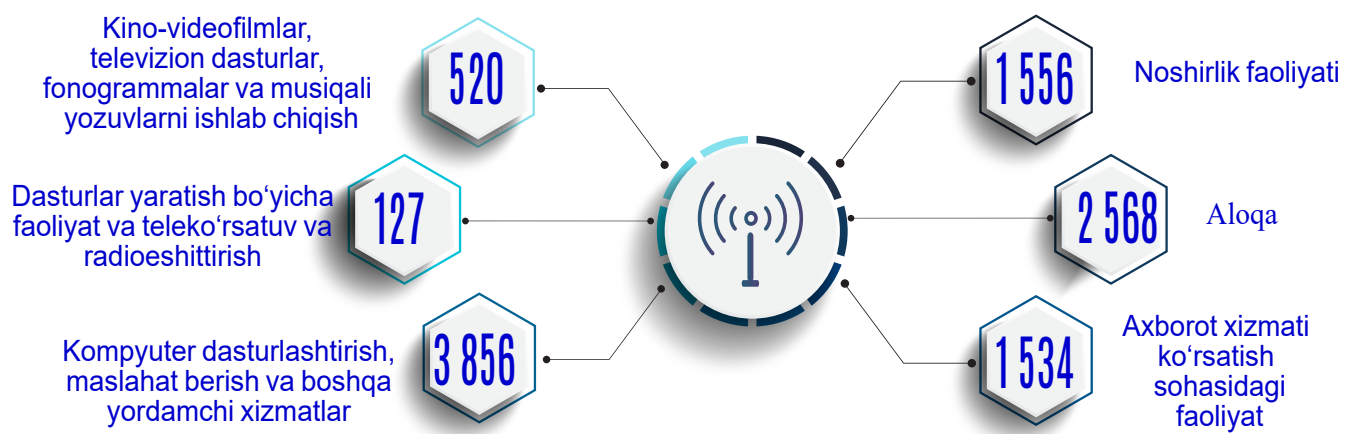
Toshkent sh.	4 393
Farg'ona v.	851
Samarqand v.	754
Toshkent v.	616
Andijon v.	496
Qashqadaryo v.	460
Namangan v.	456
Qoraqalpog'iston R.	381
Xorazm v.	378
Buxoro v.	345
Surxondaryo v.	340
Navoiy v.	290
Jizzax v.	233
Sirdaryo v.	168

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,4 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022-yilning mos davriga nisbatan 91,3 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022-yilning mos davriga nisbatan 81,2 foizni tashkil etdi.

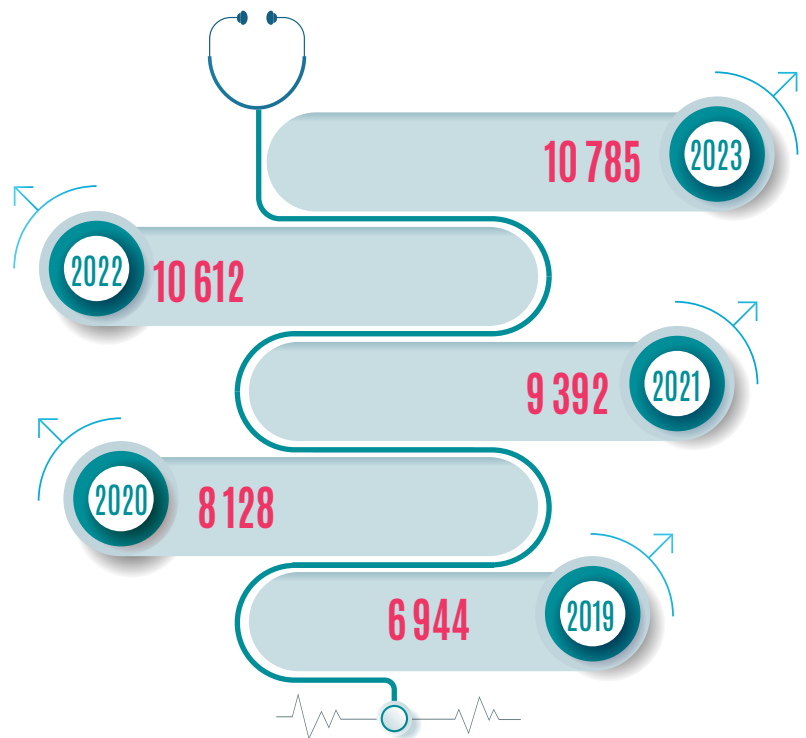
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxonalar va tashkilotlarning 53,1 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 103,7 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	2 013
Farg'ona v.	1 155
Andijon v.	1 032
Samarqand v.	1 011
Toshkent v.	836
Qashqadaryo v.	819
Buxoro v.	815
Namangan v.	717
Xorazm v.	593
Qoraqalpog'iston R.	458
Surxondaryo v.	439
Navoiy v.	365
Jizzax v.	335
Sirdaryo v.	197

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – **9 276** ta yoki **86,0** foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

94,9 foiz korxonalar sog'liqni saqlash yo'nalishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati **2022-** yilning mos davriga nisbatan **102,1** foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni **2,6** foizni tashkil etib, o'sish sur'ati **87,1** foizni tashkil etdi;

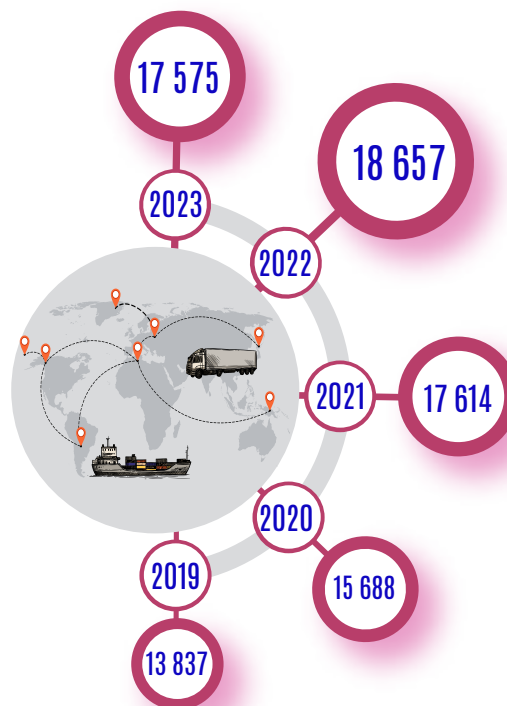
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning **2,5** foizini tashkil etib.

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	3 752
Buxoro v.	2 265
Farg'ona v.	1 534
Toshkent v.	1 488
Andijon v.	1 194
Samarqand v.	1 068
Qashqadaryo v.	1 016
Namangan v.	1 012
Xorazm v.	998
Qoraqalpog'iston R.	870
Navoiy v.	786
Surxondaryo v.	759
Jizzax v.	471
Sirdaryo v.	362

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami respublikadagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning **3,5** foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati **94,7** foizni tashkil etdi;

ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati **94,4** foizni;

pochta va kuryerlik yo'nalishi o'sish sur'ati **82,1** foizni tashkil etdi;

havo transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar soni **1,1** baravarga oshgan;

suv transporti yo'nalishidagi korxonalar soni **5** taga kamaygan.

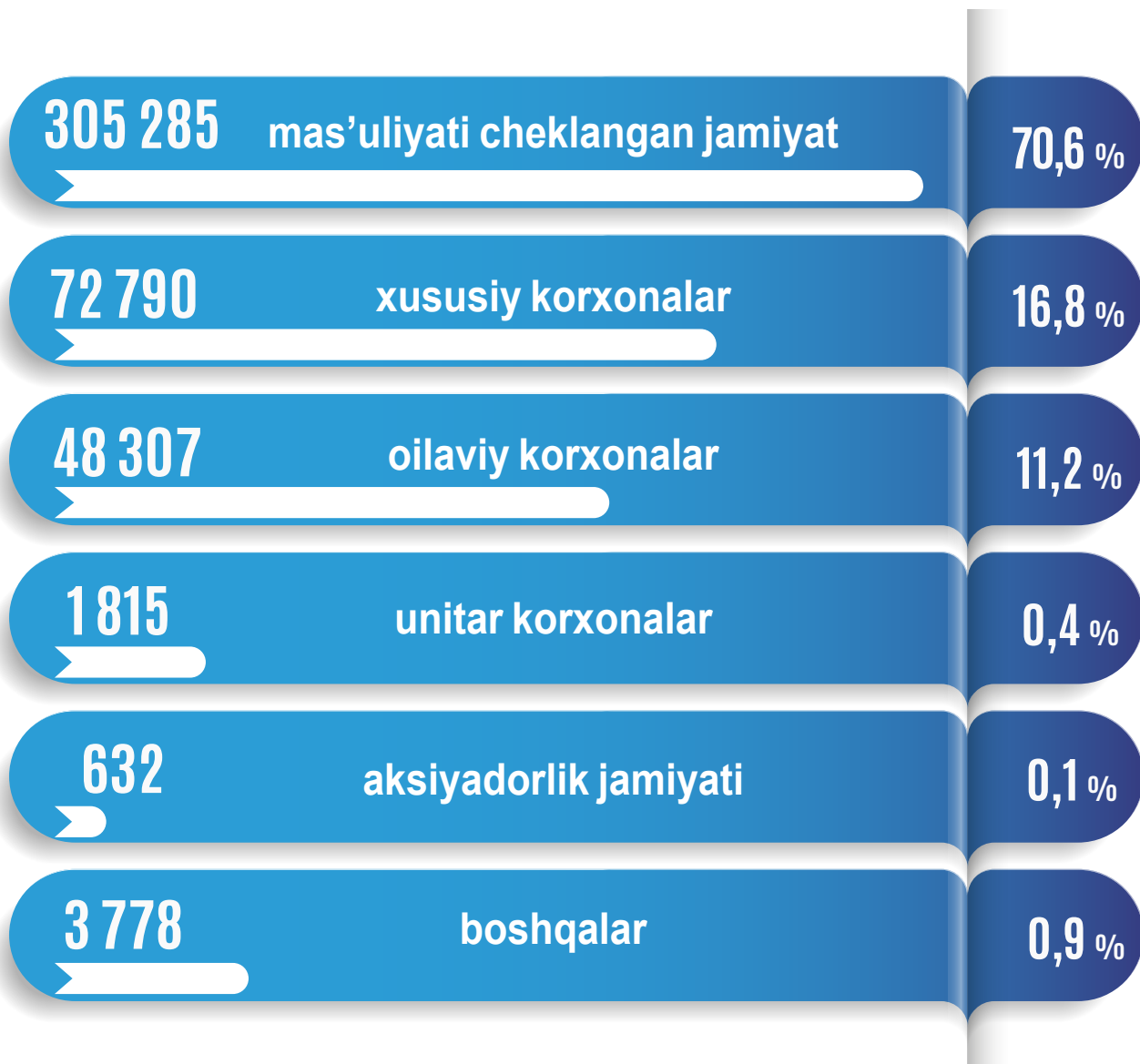

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni

Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi

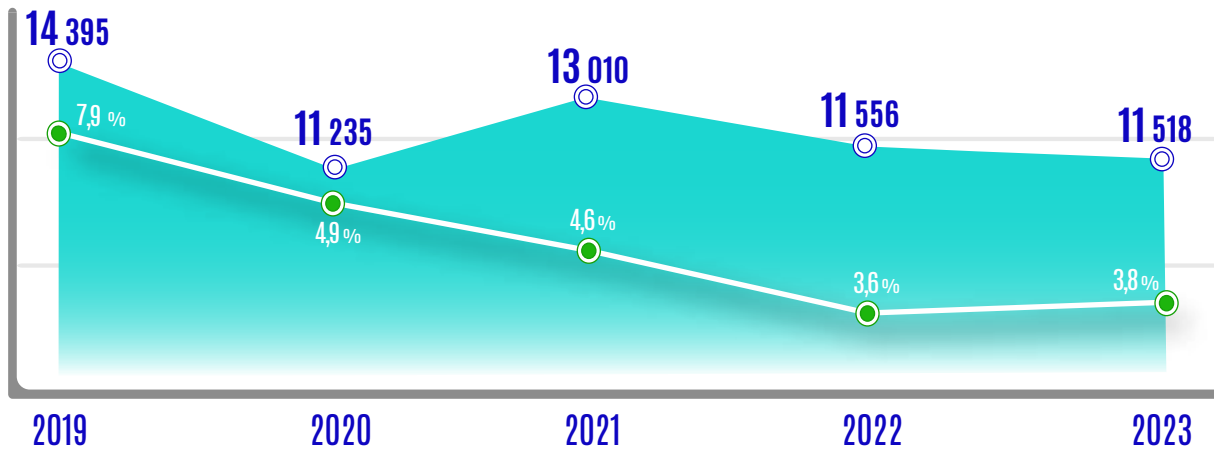
Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning birlashtirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyat – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagani ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

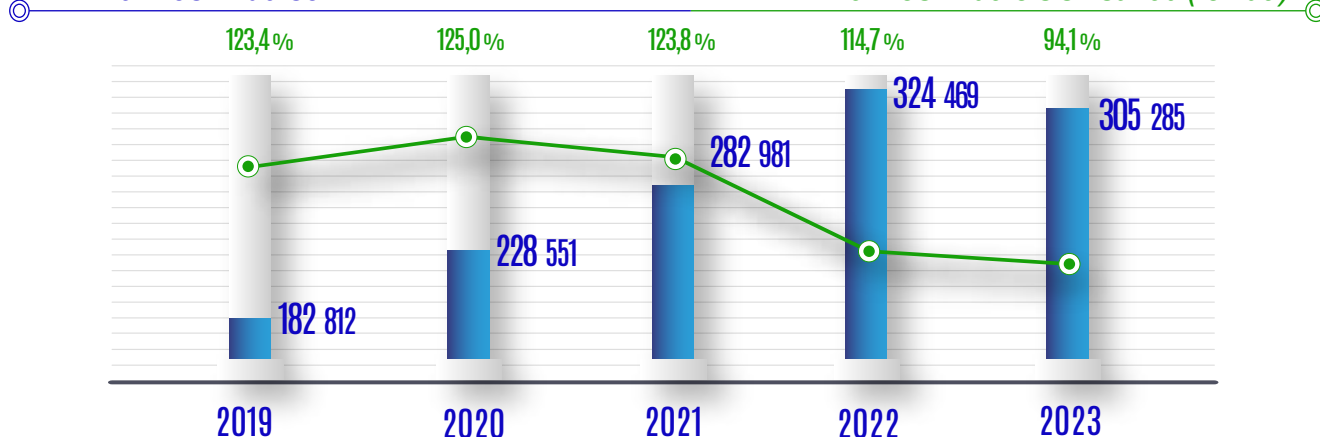
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	2 569	Buxoro v.	714
Farg'ona v.	979	Xorazm v.	636
Toshkent v.	938	Andijon v.	620
Samarqand v.	877	Navoiy v.	465
Qoraqalpog'iston R.	854	Surxondaryo v.	435
Qashqadaryo v.	837	Jizzax v.	428
Namangan v.	763	Sirdaryo v.	403

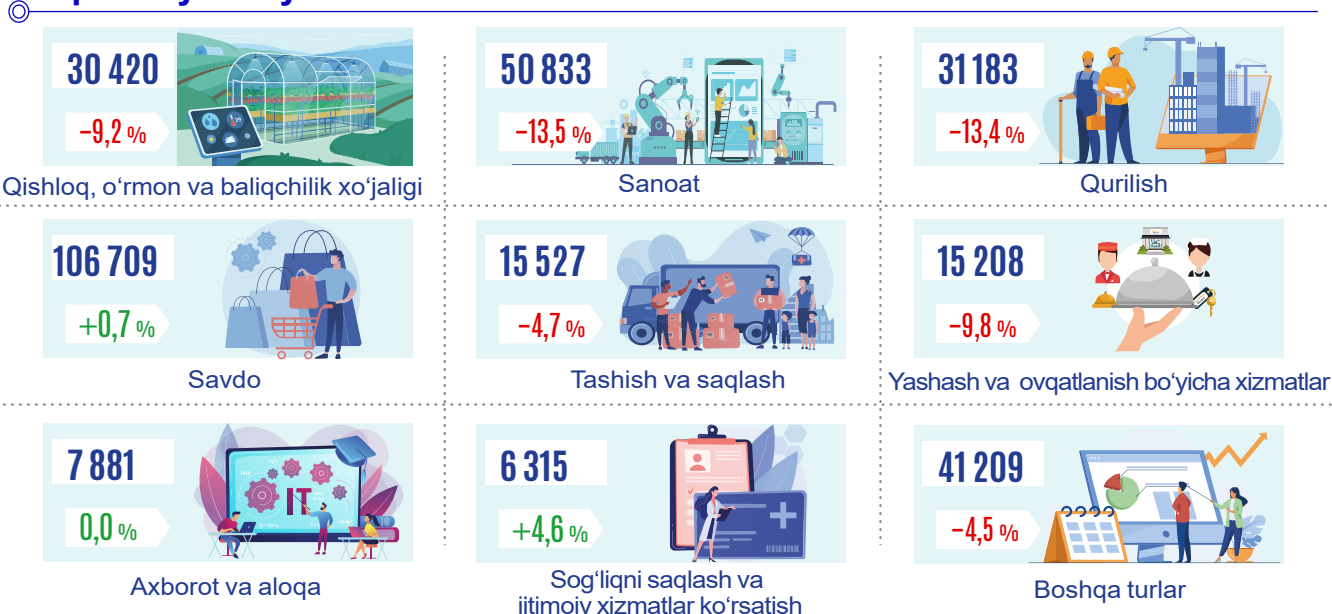
2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Amaldagi **432,6** mingta tijorat korxonalaridan **2023-yil 1-mart** holatiga ma'suliyati cheklangan jamiyatlar **305,3** mingtani tashkil etib, tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha korxonalar orasida birinchi o'rinda turadi. Shuni xulosa qilishimiz mumkinki, mazkur korxonalar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng ko'p tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish sohasida – **104,6** foiz, savdoda esa – **100,7** foizni tashkil etdi.

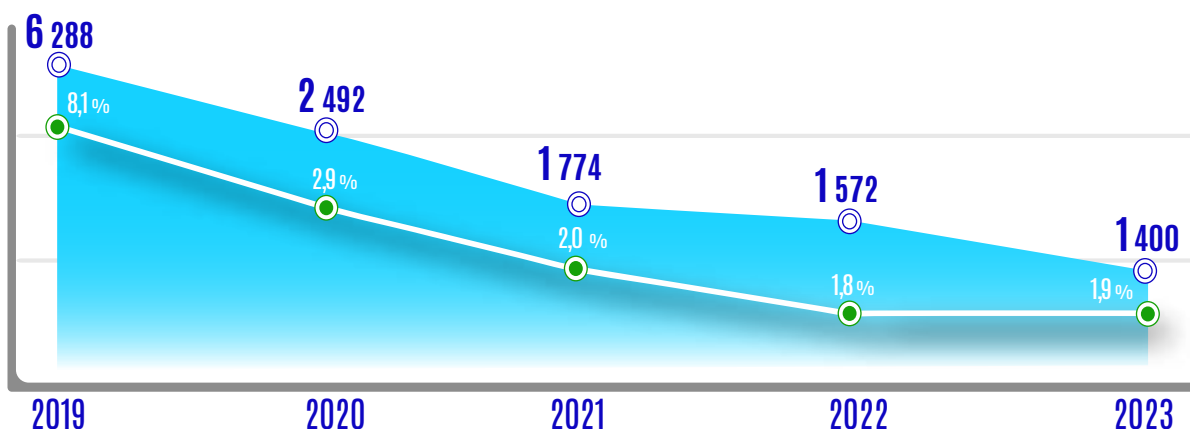
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	72 050	Qashqadaryo v.	18 273
Toshkent v.	29 649	Qoraqalpog'iston R.	14 745
Andijon v.	25 336	Xorazm v.	12 364
Samarqand v.	23 944	Jizzax v.	12 356
Farg'ona v.	21 415	Navoiy v.	11 932
Buxoro v.	21 364	Surxondaryo v.	11 825
Namangan v.	20 598	Sirdaryo v.	9 434

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

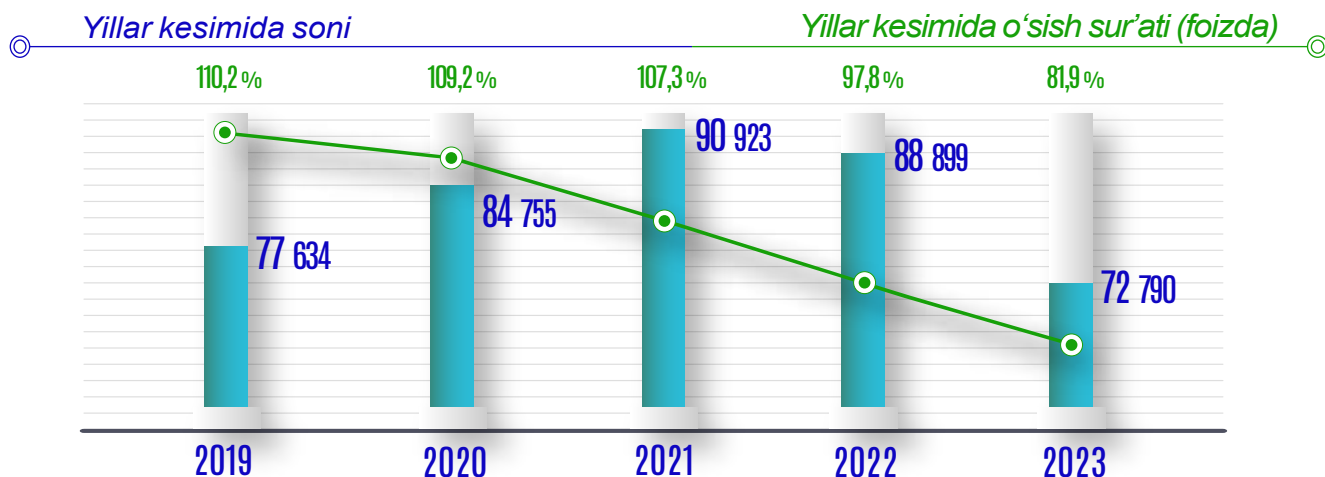
Xususiy korxonalar o'z mulkida alohida mol-mulkka ega bo'ladi, o'z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da'vogar va javobgar bo'lishi mumkin.

2023- yil yanvar-fevral oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni **2022-** yilning mos davriga nisbatan **99** taga, sanoat sohasida esa **57** taga ko'paygan.

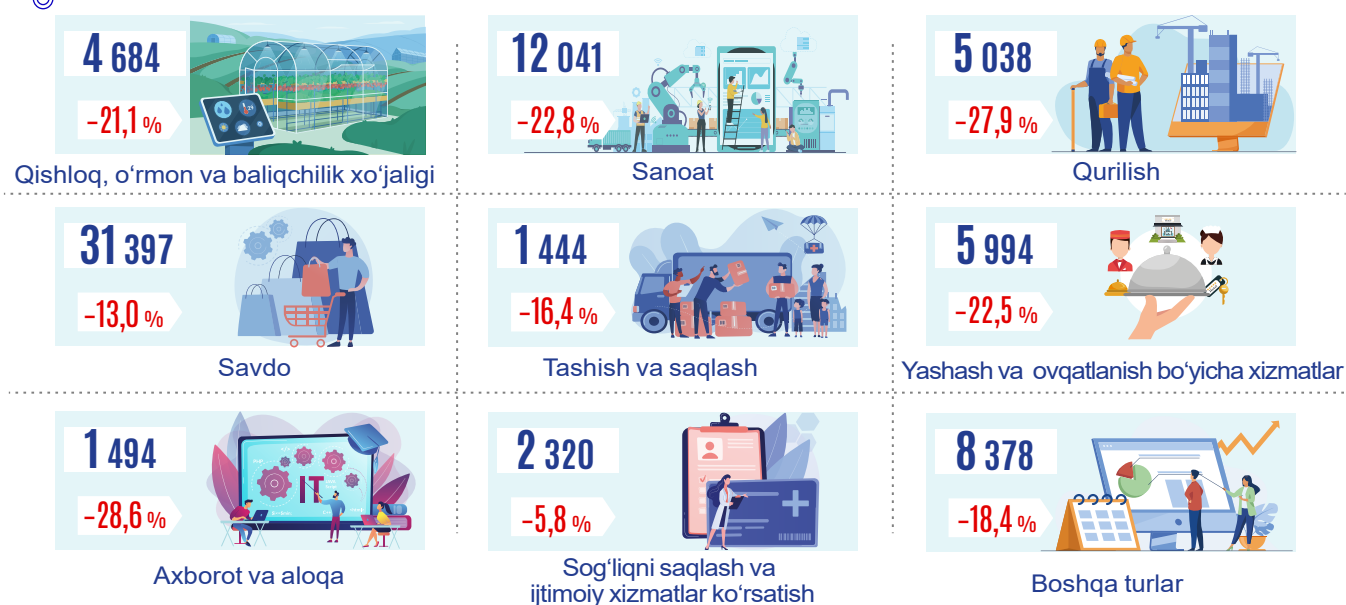
Hududlar kesimida

Qashqadaryo v.	263	Buxoro v.	84
Xorazm v.	182	Surxondaryo v.	82
Samarqand v.	173	Toshkent v.	43
Navoiy v.	154	Namangan v.	34
Farg'ona v.	143	Qoraqalpog'iston R.	31
Toshkent sh.	107	Andijon v.	14
Jizzax v.	88	Sirdaryo v.	2

2023-yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023-yil 1- mart holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib. Xususiy korxonalar sonining eng ko'pi quyidagi hududlarda qayd etilgan Qashqadaryo – **9 559** ta, Farg'ona – **8 520** ta, Samarqand – **6 485** ta viloyatlarida va Toshkent shahrida – **8 848** ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan savdo sohasida – **31 397** ta, sanoat – **12 041** ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – **5 994** ta va qurilish sohasida – **5 038** ta.

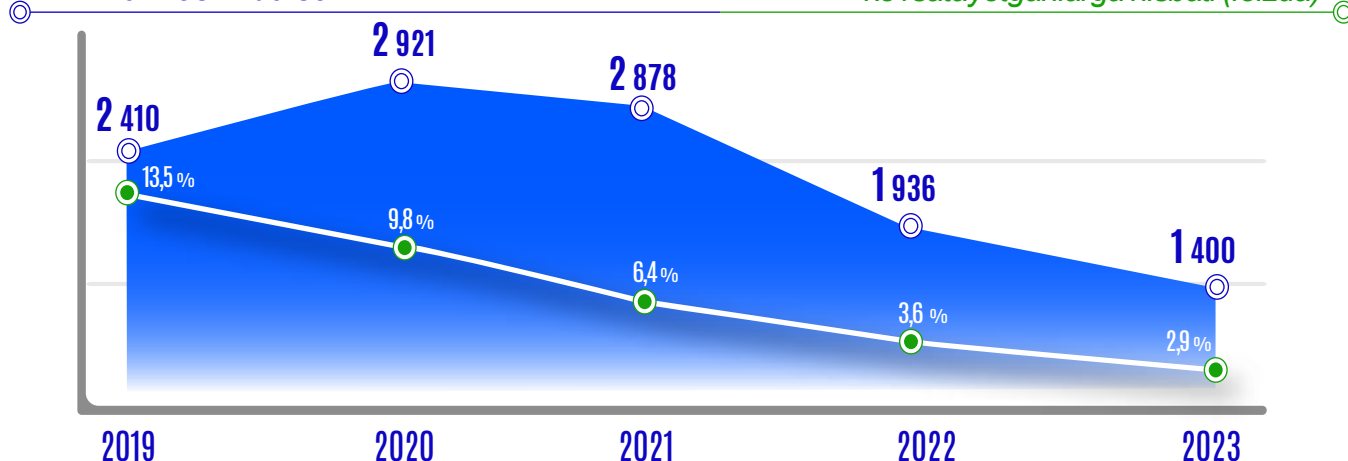
Hududlar kesimida

Qashqadaryo v.	9 559	Namangan v.	4 715
Toshkent sh.	8 848	Toshkent v.	4 540
Farg'ona v.	8 520	Buxoro v.	3 377
Samarqand v.	6 485	Andijon v.	3 337
Surxondaryo v.	5 891	Jizzax v.	3 161
Navoiy v.	5 428	Qoraqalpog'iston R.	2 425
Xorazm v.	5 079	Sirdaryo v.	1 425

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Oilaviy korxon – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish)ni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxon ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxon ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxon faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

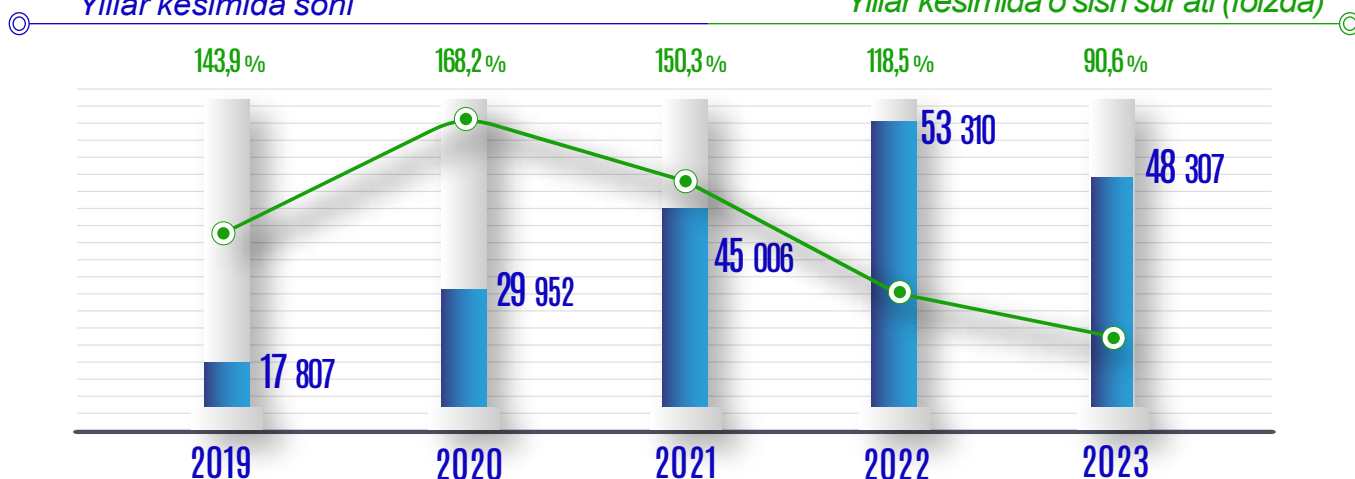
Hududlar kesimida

Samarqand v.	252	Toshkent v.	102
Xorazm v.	174	Toshkent sh.	65
Qashqadaryo v.	150	Jizzax v.	53
Farg'ona v.	137	Navoiy v.	49
Buxoro v.	119	Andijon v.	39
Qoraqalpog'iston R.	118	Namangan v.	29
Surxondaryo v.	106	Sirdaryo v.	7

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni **2023-** yil 1- mart holatiga ko'ra **2019-** yilning mos davriga nisbatan **30 500** taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – **3 401** tadan **17 296** taga (o'sish **13 895** taga), sanoatda – **6 491** tadan **13 670** taga (o'sish **7 179** taga), yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – **3 915** tadan **7 820** taga (o'sish **3 905** ta), sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

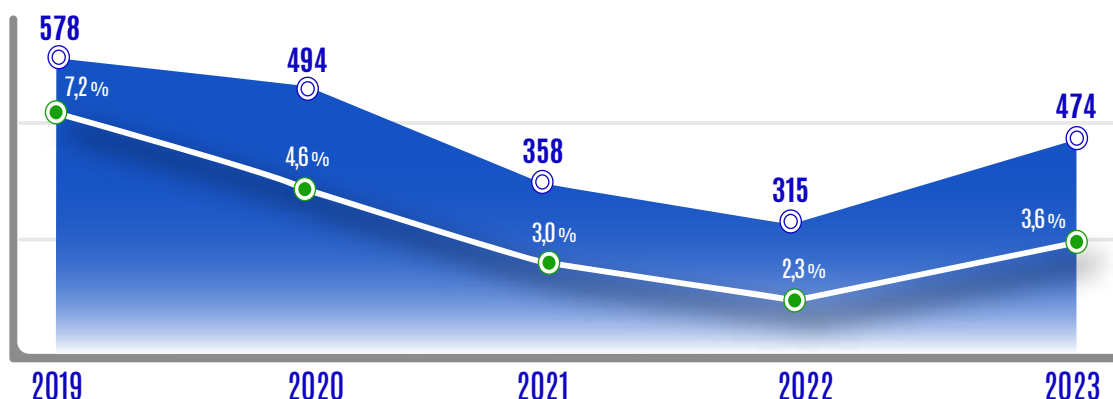
Hududlar kesimida

Samarqand v.	8 640	Buxoro v.	3 214
Farg'ona v.	5 055	Toshkent sh.	2 863
Xorazm v.	4 827	Andijon v.	2 160
Qashqadaryo v.	4 594	Qoraqalpog'iston R.	1 951
Surxondaryo v.	4 324	Jizzax v.	1 713
Toshkent v.	3 862	Namangan v.	1 099
Navoiy v.	3 736	Sirdaryo v.	269

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot 2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

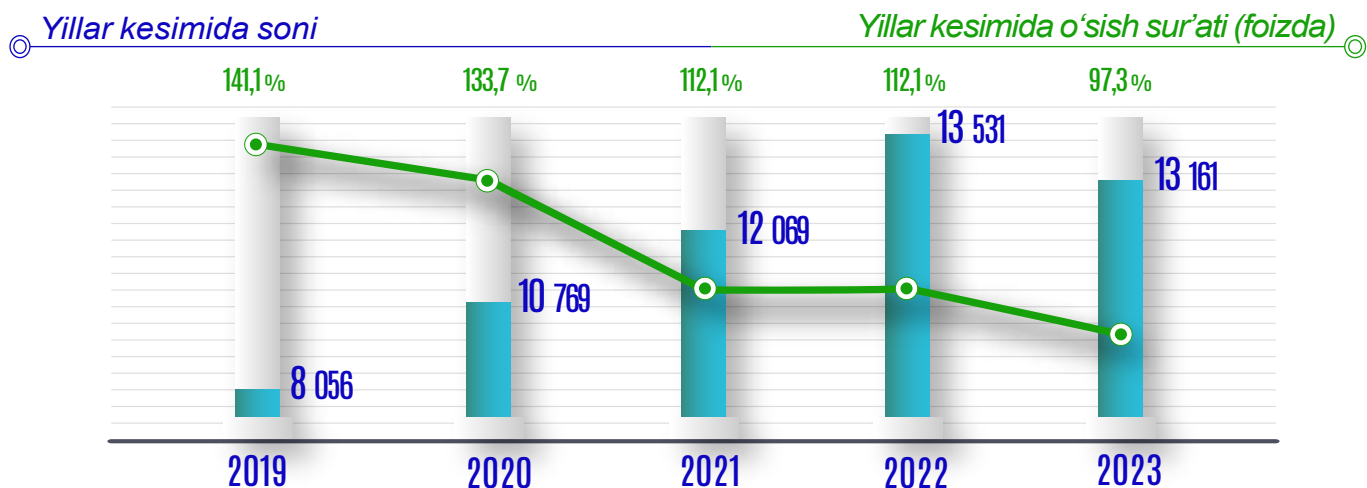
Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarining soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko'rishimiz mumkin.

2023- yil yanvar-fevral oylarida xorijiy kapital ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni o'sish sur'ati **2022-** yilning mos davri bilan solishtirilganda **150,5** foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	344	Sirdaryo v.	10
Toshkent v.	27	Navoiy v.	8
Samarqand v.	14	Andijon v.	7
Farg'ona v.	14	Qashqadaryo v.	5
Surxondaryo v.	13	Xorazm v.	4
Namangan v.	13	Jizzax v.	3
Buxoro v.	10	Qoraqalpog'iston R.	2

2023-yil 1-mart holatiga ko'ra, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni **1.6** barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni **2 835** ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu respublikada xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining **21,5** foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi **13,7** foiz), Xitoy (ulushi **13,4** foiz), Qozog'iston (ulushi **7,5** foiz) va Janubiy Koreya (ulushi **5,7** foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	8 167	Namangan v.	244
Toshkent v.	1 358	Navoiy v.	244
Samarqand v.	590	Qashqadaryo v.	194
Surxondaryo v.	511	Jizzax v.	181
Farg'ona v.	450	Sirdaryo v.	175
Buxoro v.	376	Qoraqalpog'iston R.	164
Andijon v.	362	Xorazm v.	145

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo'yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o'sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O'zbekiston hukumati o'z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko'paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalaridan **5 247** tasi qo'shma korxonalar, **7914** tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo'shma korxonalar
5 437	Toshkent sh.	2 730
783	Toshkent v.	575
399	Surxondaryo v.	112
219	Samarqand v.	371
179	Farg'ona v.	271
177	Buxoro v.	199
148	Andijon v.	214
111	Namangan v.	133
104	Navoiy v.	140
84	Sirdaryo v.	91
75	Qoraqalpog'iston R.	89
70	Qashqadaryo v.	124
65	Jizzax v.	116
63	Xorazm v.	82

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

qo'shma korxonalar

xorijiy korxonalar

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tuzidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019- yil 7- iyundagi PF-5739-son hamda 2022- yil 20- aprel PF-113 Farmonlari va Vazirlar Mahkamasining 2019- yil 21- avgustdagi 704-son qarori bilan:

- tijorat korxonalarini hisobiga 9 oy davomida pul mablag'lari tushmaganligi yuzasidan banklar davlat soliq organlarini tizim orqali xabardor qilishi;

- shundan so'ng, davlat soliq organlari taqdimnomasiga asosan Davlat xizmatlari markazlari korxonani harakatsiz holatga o'tkazishi va bu haqida davlat reyestriga hamda Tizimga tegishli yozuv kiritiladi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- mart holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Prezident huzuridagi statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so'ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo'yilgan.

Statistik registrlarni yuritish va tizimli xizmat ko'rsatish boshqarmasi
Tel.: 71 202-80-90 (91)